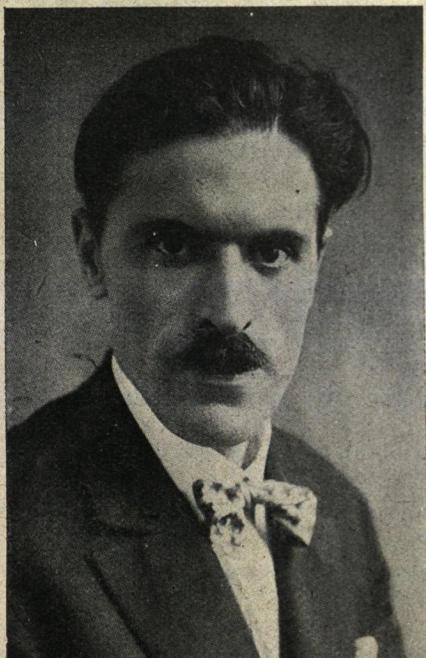

Петко Стайновъ

ПЪТЪТ НА САМОУПРАВЛЕНИЕТО ВЪ БЪЛГАРИЯ ОТЪ ОСВОБОЖДЕНИЕТО ДО ДНЕСЪ

ПЕТКО СТАЙНОВЪ

Роденъ въ гр. Казанлъкъ на 20 май 1890 г.,
свършилъ правото въ парижкия университетъ,
гдето е миналъ и докторските си изпити;
свършилъ е и специалните курсове по административни и финансови науки при Проф.
Бертелеми — Парижъ. Специализиралъ се по административно право въ Лайпцигъ при Проф.
Ото Майеръ. Започналъ е да печата научни трудове презъ 1914 г. въ сп. „Юридически прегледъ“. Презъ войната е билъ на фронта, раненъ е на „Чеганъ“ и награденъ съ ордена за храбростъ. Презъ 1923 г. се хабилитира като частенъ хоноруванъ доцентъ по административно право, а презъ 1925 г. му се повѣрява и титуларството на катедрата по административно право при Държавния университетъ, която завежда и до сега. Отъ 1926 г. натоваренъ да чете лекции по специално административно право въ Свободния университетъ. По-важни научни трудове: 1. Администрация и правосъдие въ Германия, 1923 г.; 2. Компетенность и народовластие, 1923 г.; 3. Правото върху водите, 1928 г.; 4. Административниятъ актъ, 1928 г., 7. Извънпартийни и чиновнически министерства, 1928 г. Презъ 1928 г. е билъ избранъ за членъ въ международния

институтъ по публично право. А отъ 1925 г. е и народенъ представителъ.

При празнуването петдесетъ годишнината отъ свободното съществуване на България, наредъ съ другите преценки въ постиженията на българския духъ и българската държава, налага се да се направи една преценка и за постиженията въ областта на самоуправлението и административното дѣление на България презъ този петдесетъ годишенъ периодъ. Най-първо трѣбва добре да се установи изходната точка т. е. да се начертава образа на самоуправлението и на административното устройство въ България при освобождението. Едно сравнение съ сегашното положение ще ни очертава осъществения напредъкъ въ нашата държава.

*

Основата на днешното наше административно дѣление не трѣбва да се търси въ руските административни институции, отъ гдето да сѫ я заели първите строители на българската държавна машина — русите, нито въ по-далечните чужди системи, отъ които въ последствии, често сѫ правени заимствования, а чисто и просто въ турската административна система, която бѣ добила своя завършъ видъ въ турския законъ за вилааетите отъ 1863 г., допълненъ въ 1871 г. съ закона за управлението на вилаетите.

Съ отварянето на освободителната война, руското главно командуване натовари Князъ Черкаски да събере сведения за българите и за България и съобразно съ получените резултати да изработи проектъ за управлението на освобождаваните области. Русите събраха такива материали и сведения, и преведоха и приложиха казаните два турски закона, като внесоха само слаби поправки съобразно съ новосъздаденото положение.*)

*) На едно събрание, подъ председателството на императора, въ гр. Плоещъ, на 29 май, 1879 г. Князъ Черкаски формулиралъ така своята програма: